

ရေရှည်အကျိုးကို ရည်မှောက်ကိုး၍ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် ဥပဒေ

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာများအား စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ ပြည်သူများ၏ဆန္ဒဖြင့် မှန်ကန်စွာရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော အစိုးရတစ်ရပ်ပေါ်ထွန်းလာရန် လွတ်လပ်မှုတရားဦးစီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိုးဝင်းထံမှ အဆိုပြုထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲကို မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ရွေးလုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်တွင် ပါဝင်သည့် နောက်ဆုံးအချက်ဖြစ်သော “အရေးပေါ်ကာလ ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) နှင့်အညီ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအား ပြန်လည်ကျင်းပ၍ အနိုင်ရသည့်ပါတီအား ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများနှင့်အညီ နိုင်ငံတော် တာဝန်အား လွှဲအပ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်” ဆိုသည့် အတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လိုအပ်သည့် ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ရန် ရှိသည်များအား ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများပြားပြားနှင့် ပါတီအလိုက် ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု အားနည်းနေ

ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်မှုများ အနက် ၂၃-၂၀၂၃ ရက်က ကျင်းပပြုလုပ်သည့် နိုင်ငံတော်စီမံ အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး အမှတ်စဉ် (၁/၂၀၂၃) တွင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲက “ယခင်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည့် အခြေအနေကို သုံးသပ်ကြည့်ပါက မိမိတို့နိုင်ငံ၌ နိုင်ငံရေးပါတီများပြားပြား ပါတီအလိုက် ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မှုမှာ အားနည်းနေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါကြောင်း၊ ဖြစ်သင့် သည့်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီများတွင် မိမိတို့ထောက်ခံသည့် ပြည်သူများကို စုစုစည်းစည်း အင်အားရှိရှိဖြင့် ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ ပြည်သူတို့၏ စုပေါင်းစွမ်းအားဖြင့် နိုင်ငံကို ဦးဆောင်ရန်လိုအပ်ပါ ကြောင်း၊ ယခင် ဗဟိုဦးစီးစနစ်၊ တစ်ပါတီစနစ်များ ကျင့်သုံးခဲ့ရာမှ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဖော်ဆောင်လျှောက်လှမ်းခဲ့ရာတွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်အခြေခံ ဖြစ်ထွန်းနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးပါတီများဖွဲ့ စည်းခြင်းကို လျှော့ပေါ့ပေးခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအစိုးရလက်ထက်တွင် လည်း နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားအားလုံး ဒီမိုကရေစီ အတွေ့အကြုံကို ပိုမို ရရှိစေရန်အတွက် ပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေနှင့် ပတ်သက်၍ လျှော့ပေါ့ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ယခင်ရွေးကောက်ပွဲ အတွေ့အကြုံများအရ နိုင်ငံရေးပါတီ အများအပြားရှိသော်လည်း လွတ်တော်၌ ပါဝင်ခွင့်ရသည့်ပါတီမှာ နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးပါတီများပြားပြီး ပါတီဝင်များ အစုအဖွဲ့အနေဖြင့်သာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည့်အတွက် ဧရိယာအားဖြင့်၊ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ နယ်ပယ်အားဖြင့် ကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာ စုစည်းနိုင်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရ ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ပါတီများအားလုံး ယခုထက်ပိုမို၍ ကျစ်လျစ် ခိုင်မာစွာ စည်းစနစ်ကျကျနှင့် ထူထပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန်လိုအပ်သော ကြောင့် နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ပြီး ပြင်ဆင်သင့်သည်များကို ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်ကြောင်း” လမ်းညွှန်ခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေကို ၂၆-၁-၂၀၂၃ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ထိုဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လိုအပ်သော နိုင်ငံရေး ပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း နည်းဥပဒေများကို ၃၁-၁-၂၀၂၃ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ပြင်ဆင်ချက်နှင့် ဖြည့်စွက်ချက်များ

အဓိကအားဖြင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင် ခြင်းဥပဒေတွင် ပြင်ဆင်ချက် (၃) ခုနှင့် ဖြည့်စွက်ချက် (၂) ခု၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်း နည်းဥပဒေများတွင် ပြင်ဆင်ချက် (၃) ခု အား တွေ့ရှိရပါသည်။

ပြင်ဆင်ချက် (၃) ခု

နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ၏ ပြင်ဆင်ချက် (၃) ခု အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီတည်ထောင်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း အခန်း (၂) ပုဒ်မ ၅ (စ) တွင် “ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးတွင် စည်းရုံးမည့်ပါတီ ဖြစ်ပါက နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသည့်နေ့ရက်မှ စ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ပါတီဝင်ဦးရေ အနည်းဆုံး ၁၀၀၀၀ ကို စည်းရုံးမည်ဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံချက် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ်

ပြည်နယ်တစ်ခုအတွင်း စည်းရုံးမည့်ပါတီဖြစ်ပါက နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသည့်နေ့ရက်မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ပါတီဝင် ဦးရေအနည်းဆုံး ၁၀၀၀ ကို စည်းရုံးရမည်ဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံချက်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဆက်လက်ရပ်တည်ပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း အခန်း (၃) ပုဒ်မ ၁၂ (က) (၁) တွင် “ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးတွင် စည်းရုံးမည့် ပါတီဖြစ်ပါက အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် (တိုင်းရင်းသားလူမျိုး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဲဆန္ဒနယ်အပါအဝင်) မဲဆန္ဒနယ်အားလုံး၏ တက်ဝင်တွင် မိမိ ပါတီက ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မှုမပြုနိုင်ခြင်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၂ (က) (၂) တွင် “တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တစ်ခုအတွင်း၌သာ စည်းရုံးမည့်ပါတီဖြစ်ပါက အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ မိမိစည်းရုံးရမည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ (တိုင်းရင်းသားလူမျိုး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဲဆန္ဒနယ်အပါအဝင်) အနည်းဆုံး မဲဆန္ဒ နယ်တစ်ခုလုံးတွင် မိမိပါတီက ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မှုမပြုနိုင်ခြင်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြင်ဆင်ထားရှိပါသည်။

ဖြည့်စွက်ချက် (၂) ခု

နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေ၏ ဖြည့်စွက်ချက် (၂)

□ ပြဋ္ဌာန်းသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနည်းဥပဒေများတွင် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး စည်းရုံးမည့်ပါတီများကို အင်အားတောင့်တင်းသော ပါတီများပေါ်ပေါက်လာစေရေး ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ကန့်သတ်ချက်များရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး ယှဉ်ပြိုင်မည့်ပါတီ အနေဖြင့် အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာနေမှသာ နိုင်ငံတော်အတွက် ဥပဒေပြုရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍများတွင် အင်အားတောင့်တင်းသောအစိုးရနှင့် ဥပဒေပြုရေးလွှတ်တော် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်ပေသည်

ခုအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီ တည်ထောင်ခြင်းနှင့်မှတ်ပုံတင်ခြင်း အခန်း (၂) ပုဒ်မ ၅ (ဆ) တွင် “ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးတွင် စည်းရုံးမည့် ပါတီဖြစ်ပါက ပါတီရန်ပုံငွေ ကျပ်သိန်း ၁၀၀၀ ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တစ်ခုအတွင်း၌သာ စည်းရုံးမည့် ပါတီဖြစ်ပါက ပါတီရန်ပုံငွေ ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ကိုလည်းကောင်း မြန်မာ့ စီးပွားရေးဘဏ်တစ်ခုခုတွင် ငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ပြီးကြောင်း အထောက်အထား” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၅ (စ) တွင် “ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး တွင် စည်းရုံးမည့် ပါတီဖြစ်ပါက နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင် ခွင့်ပြုသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၁၈၀ အတွင်း ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး ရှိ မြို့နယ်အားလုံး၏ အနည်းဆုံးထက်ဝက်၌ ပါတီရန်ပုံငွေဖွင့်လှစ်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝန်ခံချက် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တစ်ခုအတွင်း၌သာ စည်းရုံးမည့်ပါတီဖြစ်ပါက နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၁၈၀ အတွင်း တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်အားလုံး၏ အနည်းဆုံး ငါးမြို့နယ်၌ ပါတီရန်ပုံငွေဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံချက်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြည့်စွက်ထားရှိပါသည်။

မှတ်ပုံတင်ခြင်းနည်းဥပဒေများတွင် ပြင်ဆင်ချက် (၃) ခု

နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနည်းဥပဒေများတွင် ပြင်ဆင်ချက် (၃) ခုအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီတည်ထောင်ခြင်း အခန်း (၂) နည်းဥပဒေ ၇ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) တွင် “မှတ်ပုံတင်ကြေး ငွေကျပ် ၁၀ သိန်းကို ကော်မရှင်က သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း ပေးသွင်းရမည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေ ၁၃ နည်းဥပဒေခွဲ (က) တွင် “နည်းဥပဒေ ၁၂ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်မရှိသောပါတီသည် မှတ်ပုံတင်ခွင့်မရှိသည့်နေ့ရက်မှ စ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၅ ပုဒ်မခွဲ (စ) ပါအတိုင်း ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးတွင် စည်းရုံးမည့်ပါတီဖြစ်ပါက ပါတီဝင် ဦးရေ အနည်းဆုံး ၁၀၀၀၀ ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တစ်ခုအတွင်း၌သာ စည်းရုံးမည့်ပါတီဖြစ်ပါက ပါတီဝင်ဦးရေ အနည်းဆုံး ၁၀၀၀ ကို လည်းကောင်း ပြည့်စီအောင် စည်းရုံးရမည်ဖြစ်ပြီး မိမိတို့စည်းရုံးရရှိထားသည့် သတ်မှတ်ပါတီဝင်ဦးရေ ပြည့်စီသောအင်အားစာရင်းကို မြို့နယ်အလိုက်စုစည်း၍ ပုံစံ (စ) စနစ်

မောင်လွင်

ပြုစုပြီး ကော်မရှင်နှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်ပြရမည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပါတီရန်ပုံငွေ ငွေကြေး၊ ပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် သုံးစွဲခြင်း အခန်း (၄) နည်းဥပဒေ ၂၁ တွင် “ပါတီတစ်ခုသည် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ဖြစ်စေ၊ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ဖြစ်စေ ရွေးကောက်ပွဲ အသုံးစရိတ်ငွေကို မိမိပါတီကိုယ်စားပြု၍ ရွေးကောက်ခံသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ဦးစီအတွက် ငွေကျပ် သိန်း ၁၅၀ အထိလည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးစီအတွက် ငွေကျပ် သိန်း ၃၀၀ အထိ လည်းကောင်း သုံးစွဲနိုင်သည်” ဟူ၍လည်းကောင်း ပြင်ဆင်ထားသည် ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အဆိုပါ ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းချက်များအား လေ့လာကြည့်ပါက အကြမ်းဖျင်းအနေဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်- (က) ပါတီများအနေဖြင့် မိမိတို့ထောက်ခံသည့် ပြည်သူများကို စုစုစည်းစည်း အင်အားရှိရှိဖြင့် ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန်အတွက် စည်းရုံးရမည့် ပါတီဝင်ဦးရေ အနည်းဆုံး သတ်မှတ်ချက်အား တိုးမြှင့်ထားခြင်း၊

- (ခ) ပါတီများအနေဖြင့် ဧရိယာကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာ စုစည်းနိုင်ပြီး ကျစ်လျစ်ခိုင်မာစွာဖြင့် ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် အတွက် ပါတီရန်ပုံငွေနှင့် ပါတီရန်ပုံငွေဖွင့်လှစ်ရမည့် သတ်မှတ်ချက်များကို တိကျစွာသတ်မှတ်ပေးခြင်း၊
- (ဂ) ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရမည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအတွက် ရွေးကောက်ပွဲအသုံး စရိတ်သတ်မှတ်ချက်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ လုံလောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်စေရေးအတွက် ခေတ်မီစနစ်နှင့် လျော်ညီသည့် ပမာဏဖြစ်စေရေး တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊
- (ဃ) ပြောင်းလဲကျင့်သုံးမည့် အမျိုးကျကိုယ်စားပြု (Proportional Representation) စနစ်အရ မဲဆန္ဒနယ်ကို ဧရိယာ ကျယ်ပြန့်စွာသတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် ဖြစ်ပါသည်။ PR စနစ်အရ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာ အချိုးကျရှိ မည်ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်များတွင် အားလုံးပါဝင် သော ကိုယ်စားပြုမှုကိုဖြစ်ပေါ်စေရန်အတွက် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရမည့် မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ချက်များကို သတ်မှတ် ပေးထားပါသည်။ ထို့ပြင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တစ်ခုအတွင်း၌သာ စည်းရုံးမည့်ပါတီဖြစ်ပါက တိုင်းရင်းသား လူမျိုးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဲဆန္ဒနယ်အပါအဝင် အနည်းဆုံးမဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုတွင် ယှဉ်ပြိုင်၍လည်းကောင်း အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ခွင့်ပြုထားရှိပါသည်။
- (င) ပြဋ္ဌာန်းသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနည်းဥပဒေများတွင် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး စည်းရုံးမည့်ပါတီများကို အင်အား တောင့်တင်းသော ပါတီများပေါ်ပေါက်လာစေရေး ပြဋ္ဌာန်း ချက်သည် ကန့်သတ်ချက်များရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး ယှဉ်ပြိုင်မည့်ပါတီအနေဖြင့် အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာနေမှသာ နိုင်ငံတော်အတွက် ဥပဒေပြုရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍများတွင် အင်အား တောင့်တင်းသော အစိုးရနှင့် ဥပဒေပြုရေးလွှတ်တော် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်ပေသည်။ စာမျက်နှာ ၁၇ သို့

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး ရောင်တော်ဖွင့်ပွဲနှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီး ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပူဇော်ပွဲကျင်းပ

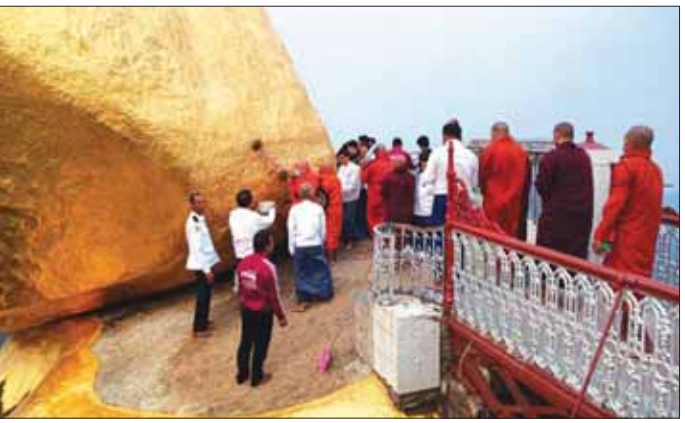
ကျိုက်ထိုက် မတ် ၅ ကျိုက်ထိုက်မြို့နယ်ရှိ ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ရောင်တော်ဖွင့်ပွဲနှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား လုံးတော်ပြည့်ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပူဇော်ပွဲကို မတ် ၅ ရက်က ကျင်းပရာ ဆရာတော်သံဃာတော်များအား ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးဂေါပကအဖွဲ့က အရက်ဆွမ်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီး ဆရာတော်သံဃာတော်များက စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဗုဒ္ဓါဘိဝေဒက အနေကစားတင်ပေးကြသည်။

ယင်းနောက်ဩဝါဒစရိယဆရာတော်ကြီးများက စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ရေသာယာသဖြင့် အမွှေးနံ့သာများ ပက်ဖျန်းကာ ရောင်တော်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။ ဆက်လက်၍ လုံးတော်ပြည့်ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပူဇော်ပွဲကို ကျင်းပရာ ဧည့်ပရိသတ်များက မွန်ပြန်သည်

သံဃာ့ဗဟုသုတပြပွဲဆရာတော်ကြီးထံမှ ကိုးပါးသီလခံယူတည်ဆောက်ကြပြီး ဆရာတော်များက မေတ္တာသုတ် ပရိတ်တရားတော်များ ရွတ်ပွားသရဏ္ဍယ်ချီးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ဂေါပကအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဦးစိုးလှက ရောင်တော်ဖွင့်ပွဲနှင့် ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပူဇော်ပွဲ ကျင်းပရခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သာသနာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအား လျှောက်ထားကာ ဆရာတော်သံဃာတော်များထံ လှူဖွယ်ဝတ္ထုများ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီး နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဘဒ္ဒန္တအာစရ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ဆရာတော်ကြီးထံမှ အနုမောဒနာ တရားတော်နားကြား၍ အခမ်းအနားကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

မြို့နယ်(ပြန်/ဆက်)

Grade-9 ပြီးမြောက်အောင်မြင်သော ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ ပညာဆက်လက် သင်ယူနိုင်မည့်အခွင့်အလမ်းများ ပညာပေးဆွေးနွေး

ရန်ကုန် မတ် ၅ အခြေခံပညာအလယ်တန်းအဆင့် (Grade-9) ပြီးမြောက်အောင်မြင်သော ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ ပညာဆက်လက်သင်ယူနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် ကိုယ်စားပြုဆွေးနွေးပွဲကို မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် အမှတ် (၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းခန်းမ၌ မတ် ၅ ရက်က

ကျင်းပပြီး ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ဒေါ်မြင့်မြင့်စိုး တက်ရောက် ဆွေးနွေးသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးက အခြေခံပညာအလယ်တန်းအဆင့် (Grade-9) ပြီးမြောက်အောင်မြင်သော ကျောင်းသား ကျောင်းသူများအနေဖြင့် အခြေခံပညာ အထက်တန်းအဆင့်သို့ ဆက်လက်တက်ရောက်နိုင်သည့်အပြင် စက်မှု၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ကျောင်းများသို့လည်း မိမိတို့စိတ်ပါဝင်စားမှုအလျောက် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများရှိကြောင်း၊ အခွင့်အလမ်းများအဖြစ် စက်မှု၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး အထက်တန်းကျောင်းများ၌ တက်ရောက်လိုလျှင် သုံးနှစ် တက်ရောက်ရမည်ဖြစ်ပြီး စက်မှုကျောင်းတက်ရောက်၍ အထူးအောင်မြင်ခဲ့ပါက နည်းပညာတက္ကသိုလ် (အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့) - မြောက်နှစ်နှင့် အစိုးရ နည်းပညာတက္ကသိုလ် (နည်းပညာဘွဲ့) - လေးနှစ်သို့လည်းကောင်း၊ အဆင့်မီဖြစ်ပါက အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ (အင်ဂျင်နီယာ နည်းပညာ ဒီပလိုမာ) - သုံးနှစ်သို့လည်းကောင်း တက်ရောက်နိုင်ပြီး ပြီးမြောက်ပါက လုပ်ငန်းခွင်များသို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး

ကျောင်းတက်ရောက်၍ အထူးအောင်မြင်ခဲ့ပါက ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ် (စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံဘွဲ့) - ငါးနှစ်သို့လည်းကောင်း၊ အဆင့်မီဖြစ်ပါက စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ (စိုက်ပျိုးရေးဒီပလိုမာ) - သုံးနှစ်နှင့် အစိုးရ စက်မှုလက်မှု သိပ္ပံ (စက်မှုလယ်ယာနည်းပညာဒီပလိုမာ) - သုံးနှစ်သို့လည်းကောင်း တက်ရောက်နိုင်ပြီး ပြီးမြောက်ပါက လုပ်ငန်းခွင်များသို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြောင်း၊ မွေးမြူရေးကျောင်းတက်ရောက်၍ အထူးအောင်မြင်ခဲ့ပါက မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ် (တိရစ္ဆာန်ဆေးပညာဘွဲ့) - မြောက်နှစ်နှင့် (မွေးမြူရေးပညာဘွဲ့) - လေးနှစ်သို့လည်းကောင်း၊ အဆင့်မီဖြစ်ပါက စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ (မွေးမြူရေး ဒီပလိုမာ) - သုံးနှစ်နှင့် ငါးလုပ်ငန်းသိပ္ပံ (ငါးလုပ်ငန်းသိပ္ပံဒီပလိုမာ) - သုံးနှစ်သို့လည်းကောင်း တက်ရောက်နိုင်ပြီး ပြီးမြောက်ပါက လုပ်ငန်းခွင်များသို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ဆွေးနွေးပွဲ၌ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်အတွင်းရှိ (Grade-9) ကျောင်းသားမိဘများနှင့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ၂၀၀ နီးပါး တက်ရောက်ကြောင်း သိရသည်။ စိုးမင်းမောင်(မင်္ဂလာတောင်ညွန့်)

စာမျက်နှာ ၁၆ မှ

(၈) ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး စည်းရုံးမည့်ပါတီများအနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ခြင်း၊ ပါတီရုံးခန်းဖွင့်ခြင်း၊ ပါတီရန်ပုံငွေ တင်ပြချက်များ စသည်ဖြင့် ကန့်သတ်မှုများရှိသော်လည်း တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် စည်းရုံးမည့်ပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုပါတီများအနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အတွင်း အင်အားစုနှင့် စည်းရုံးနိုင်ရေးအတွက် များစွာလျှော့ပေါ့ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ လာမည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများ သဘောတူညီချက်အရ အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (PR System) ကျင့်သုံးမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တစ်ခုစီ စည်းရုံးမည့်ပါတီအနေဖြင့် အနည်းဆုံး မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ် ယှဉ်ပြိုင်ရမည်ဖြစ်၍ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ဒေသအတွက် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ပါလျှင် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းတစ်ဦးသာ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၁၊ ပုဒ်မ ၁၆၂ (က) အရ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်လွှတ်တော်အတွက် မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်တွင် ယှဉ်ပြိုင်ပါလျှင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနှစ်ဦးသာ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ပါတီရပ်တည်နေနိုင်ခြင်း ရှိမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းအပြင် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က သတ်မှတ်ပေးသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်အတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တွင်းရှိ မဲဆန္ဒနယ်များတွင်လည်း ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိနေမည်ဖြစ်၍ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် လွှတ်တော်တွင် အပြည့်အဝပြည့် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရွေးချယ်ခံနိုင်ပြီး ယင်းလွှတ်တော်ဥပဒေပြုရေးနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တွင် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအပြင် မိမိတို့ ပါတီစည်းရုံးမှုနှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ ထောက်ခံမှုအပေါ် မူတည်၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရနိုင်ပြီး ပြည်ထောင်စု

ဥပဒေပြုရေးကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဆ) ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေ နည်းဥပဒေအရ သုံးသပ်ရပါလျှင် ပါတီငယ်များ အနေဖြင့် မိမိ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်လိုသော တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် သုံး၊ လေးခုရှိပါလျှင် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး စည်းရုံးမည့်ပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပါတီဝင်ဦးရေ ယှဉ်ပြိုင်ရမည့်မဲဆန္ဒနယ် ရုံးခန်းဖွင့်ရန်မြို့နယ်၊ ပါတီရန်ပုံငွေဖော်ပြရန် အခက်အခဲရှိသော ပါတီများအနေဖြင့် ပါတီခွဲများဖွဲ့စည်း၍ မိမိယှဉ်ပြိုင်လိုသော တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အလိုက် ပါတီခွဲများ မှတ်ပုံတင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ငါးခု၌ ပါဝင်လိုသော ပါတီအနေဖြင့် ပါတီခွဲ ငါးခုဖွဲ့စည်း၍ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်လိုသော တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အလိုက် မှတ်ပုံတင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ နှိုင်းယှဉ်ချက်အနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ငါးခုတွင် မှတ်ပုံတင်မည့်ပါတီနှင့် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးစည်းရုံးမည့်ပါတီ နှိုင်းယှဉ်ချက်မှာ -

အနေဖြင့် ပါတီခွဲများအဖြစ် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်း၍ ယှဉ်ပြိုင်လိုသော တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အလိုက် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခြင်း၊ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးမည့် PR စနစ်အရ အချိုးကျလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နေရာရရှိနိုင်ခြင်း စသည့်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပါတီစုဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဝိပြုစွာဖော်ဆောင်ပြီး ဥပဒေပြုရေးအပိုင်းတွင် သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း အစိုးရအဖွဲ့များတွင် “နိုင်ငံရေးပါတီအများစုမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်လာနိုင်ရေး” အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ဆောင်ပေးထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများ၏ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်များအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်ပါက နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ယခုထက် ပိုမိုကျစ်လျစ်ခိုင်မာပြီး မဲဆန္ဒရှင်အများစု၏ စုစည်းအင်အားကို ကိုယ်စားပြုပြီး နိုင်ငံတော်အကျိုးသယံပိုးနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	ပါတီ	ပါတီဝင်အင်အား	ယှဉ်ပြိုင်ရမည့် မဲဆန္ဒနယ်	ပါတီရုံးခန်း ဖွင့်ရမည့်မြို့	ပါတီရန်ပုံငွေ
၁	ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး	၁၀၀၀၀၀	တစ်ဝက်	၁၆၅ မြို့	သိန်း ၁၀၀၀
၂	တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ၅ ခုပါတီခွဲအဖြစ်	၅၀၀၀	၅ နယ်	၂၅ မြို့	သိန်း ၅၀၀

ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးစည်းရုံးမည့် ပါတီကြီးများအနေဖြင့် အနည်းငယ်ကန့်သတ်မှုများရှိသော်လည်း မိမိကိုယ်တိုင်ခံမည့် ပြည်သူ့ ၁၀၀၀၀ အမှန်တကယ်ရှိပါက ပါတီဝင်အဖြစ်အဖြစ် ပါတီဖက်ရည် တစ်ခွက်ဖွဲ့မူသာရှိသော တစ်ဦးလျှင် ၁၀၀၀ ကျပ်နှုန်း ကောက်ခံရခြင်း သိန်း ၁၀၀၀ ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်မည့် အသုံးစရိတ်များကိုလည်း တစ်ဦးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ကောက်ခံ ဝင်ရောက်နိုင်သည့် အားသာချက်များရှိပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီငယ်များ

သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ဆက်လက်တည်ထောင်မည့် ပါတီများ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် အသစ်တည်ထောင်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆောင်ရွက်မည့် အဖွဲ့အဖွဲ့များအနေဖြင့် စေတနာ အမှန်ဖြင့် နိုင်ငံတော်၏အကျိုးကိုရည်ရွယ်၍ အသစ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများ နှင့်အညီ နိုင်ငံအကျိုးကို သယံပိုးနိုင်စေရန်ဆန္ဒဖြင့် ရည်ရွယ်တင်ပြ အပ်ပါသည်။ ။